

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ГОСУДАРСТВЕННОЙ
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ

Crossref

РОССИЙСКИЙ ИНДЕКС
НАУЧНОГО ЦИТИРОВАНИЯ

Science Index

 KAZPOST

Жазылу индексі: 76234

ISSN 2788-4724
eISSN 2790-833X

М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

ВЕСТНИК

of M.Kh. Dulaty
Taraz Regional University

Таразского регионального
университета имени
М.Х. Дулати

№2 (14)/2024

2000 ж. наурыз айынан бастап шығады
Издается с марта 2000 г.
Founded in March 2000

Бас редактор
Исабай Исақұлы Бекбасаров

техн. ғылым. д-ры, профессор, М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті

Редакция алқасы

А. Гульбиниене -	PhD, Литва
Александрос Кехэгиас	PhD , Греция
Алламбергенова Перхан Кудайбергеновна	ф.ғ.к., доцент, Өзбекстан
Вайдотас Казукаускас	PhD, профессор, Литва
Готфрид Томас	PhD, Германия
Дэниел Дэвидсон Сноу	PhD, АҚШ
Елизова Елена Ивановна	п.ғ.к, доцент, Ресей
Ирина Сметанска -	PhD, Германия
Кано Хименем Пабло Антонио	PhD, Испания
Крейчи Ондрей	PhD, Чехия
Мартинек Павел	PhD, Чехия
Матсумото Коджи	м.ғ.д., профессор, Жапония
Мирзаев Шухрат Шавкатович	з.ғ.к., доцент, Өзбекстан
Михаил Васильевич Дяденко	техн.ғыл.канд., доцент, Беларусь Республикасы
Октай Кутай	PhD, профессор, Түркия
Орхан Сойлемез	PhD, профессор, Түркия
Петр Степанович Пойта	техн.ғыл.д-ры, профессор, Беларусь Республикасы
Райхани	PhD, Индонезия
Селами Федакар	Phd, профессор , Түркия
Сийка Чавдарова-Костова	PhD, Болгария Республикасы
Скоробогатова Наталья Владимировна	псих.ғ.к., доцент, Ресей
Сулайманова Рахат Токтогуловна	PhD, профессор, Қырғызстан
Ткаченко Игорь Михайлович	ф.-м.ғ., профессор, Испания
Торткулбаева Турсынай Абдигазиевна	PhD, доцент, Қарақалпақстан
Угур Бозкурт	PhD, Түркия
Файкус Мартин	PhD, Чехия
Филютина Татьяна Николаевна	п.ғ.к., профессор, Ресей
Хелена Хнилицова	Phd, доцент, Чехия
ЭлдерТейшейра Гомиш	PhD, профессор, Португалия
Энвер Капаган	PhD, Түркия
Юлия Георгиевна Дончева	PhD, Ангел Кънчев атындағы Розен университеті
А.А. Кабдушев	PhD, Dulaty University.
А.Ә. Сағындықов	техн.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University
А.Б. Бекенова	заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University
А.Б. Мыңбаева	техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University
А.О. Жатқанбаева	PhD, доцент, Dulaty University
Б.Ж. Унайбаев	техн.ғыл.д-ры, профессор, Екібастұз
Г.Б. Джумабекова	PhD, доцент, Dulaty University
Г.Б. Исабекова	PhD, Dulaty University
З.Т. Абдукаримова	Заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University
И.С. Бровка -	техн.ғыл.д-ры, профессор, Әуезов Университет
Л.Н. Есмаханова	PhD, Dulaty University
М.Б. Муратбеков	физ-мат.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University
Н.Ә. Бейсен	физ.-мат.ғыл.канд., профессор, Dulaty University
Р.С. Тұрысбек	фил.ғыл.д-ры., профессор, Л.Н.Гумилев ЕҰУ
С.Қ. Иманбердиева	фил.ғыл.д-ры., профессор, Сейфуллин университеті
С.О. Құлбарак	фил.ғыл.д-ры., профессор, Dulaty University
С.Т. Дүйсенбаева	техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University
С.У. Бақторазов	тарих ғыл.канд., профессор, Dulaty University
Ш.Т. Турдалиева	псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University

Editor-in-Chief
Isabai Bekbasarov

Dr. of Tech. Sci., Professor, M.Kh.Dulaty Taraz Regional University

Editorial board

A. Gulbinienė	PhD, Lithuania
Alexandros Kehagias	PhD , Greece
Allambergenova Perkhan Kudaibergenovna	Candidate of philological Sciences, Associate Professor, Uzbekistan
Daniel Davidson Snow	PhD , USA
Elder Teixeira Gomes	PhD, Professor, Portugal
Enver Kapagan.	PhD, Turkey
Fajkus Martin	PhD, Czech Republic
Filyutina Tatyana Nikolaevna	Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Russia
Gottfried Thomas	PhD, Germany
Helena Hnilitsova	PhD, Czech Republic
Irina Smetanska	PhD, Germany
Julia Georgievna Doncheva	PhD, Angel Knchev University of Rusen
Krejci Ondrej	PhD, Czech Republic
Martinek Pavel	PhD, Czech Republic
Matsumoto Koji	Doctor of Mathematical Sciences, Professor, Japan
Mikhail Vasilyevich Dyadenko	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Belarus;
Mirzaev Shukhrat Shavkatovich	Candidate of Law, Associate Professor, Uzbekistan
Oktay Kutay	PhD, professor, Turkey
Orhan Soylemez	PhD, professor, Turkey
Pablo Antonio Cano-Jiménez	PhD, Spain
Peter Stepanovich Poita	Dr. Tech. Sci., Professor, Belarus
Raikhani	PhD, Indonesia
Selami Fedakar	PhD, professor, Turkey
Siyka Chavdarova-Kostova	PhD, Bulgaria Republic
Skorobogatova Natalia Vladimirovna	Cand. of Psychological Sc., Associate Professor, Russia
Sulaimanova Rakhat Toktogulovna	PhD, associate professor, Karakalpakstan
Tkachenko Igor Mikhailovich	Dr. of physical and mathematical sciences, professor, Spain
Tortkulbaeva Tursynay Abdigazievna	PhD, associate professor, Karakalpakstan
Ugur Bozkurt	PhD, Turkey
Vaidotas Kokanauskas	PhD, Professor, Lithuania
Yelizova Elena Ivanovna	Cand. of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Russia
A.A. Kabdushev	PhD, Dulaty University.
A.A. Sagyndykov	Dr. Tech. Sciences, Professor, Dulaty University
A.B. Bekenova	Cand. Legal entity Sci., Ass.Professor, Dulaty University;
A.B. Mynbayeva	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
A.K. Kudabayeva	Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
A.O. Zhatkanbaeva	PhD, Associate Professor, Dulaty University
G. Tuyakbayev	Candidate of philological sciences, professor, Korkyt Ata Kyzylorda University
G.B. Dzhumabekova	PhD, Associate Professor, Dulaty University
G.B. Isabekova	PhD, Dulaty University
I.S. Brovko	Dr. Sci., Professor, Auezov University
L.N. Esmakhanova	PhD, Dulaty University
M.B. Muratbekov	Dr. Phys.-Math. Sci., Professor, Dulaty University;
N.A. Beissen	Cand. Phys.-Mat. Sci., Ass. Professor, Dulaty University
R.S. Turysbek	Dr. Phil. Sciences, Professor, L.N.Gumilev ENU
S.K. Imanberdieva	Dr. Phil.,Sciences, Seifullin University
S.O. Kulbarak	Dr. Phil. Sciences, Professor, Dulaty University
S.T. Duisenbaeva	Cand. tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University
S.U. Baktorazov	Cand. Hist. Sci., Professor, Dulaty University
Sh.T. Turdalieva -	Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University
Z.T. Abdukarimova	Candidate of Law, Associate Professor, Dulaty University

Главный редактор
Бекбасаров Исабай Исакович

д.т.н., профессор, Таразский региональный университетим. М.Х. Дулати

Редакционная коллегия:

А. Гульбиниене	PhD, Литва
Александрос Кехэгиас	PhD , Греция
Алламбергенова Перхан Кудайбергеновна	к. ф. н., доцент, Узбекистан
Вайдотас Казукаускас	PhD, профессор, Литва
Готфрид Томас	PhD, Германия
Дэниел Дэвидсон Сноу	PhD, АҚШ
Елизова Елена Ивановна	к. п. н., доцент, Россия
Ирина Сметанска	PhD, Германия
Кано Хименем Пабло Антонио	PhD, Испания
Крейчи Ондрей	PhD, Чехия
Маргинек Павел	PhD, Чехия
Матсумото Коджи	д. м. н., профессор, Япония
Мирзаев Шухрат Шавкатович	к. ю.н., доцент, Узбекистан
Михаил Васильевич Дяденко	канд.техн. наук, доцент, Беларусь;
Октай Кутай	PhD, профессор, Турция
Орхан Сойлемез	PhD, профессор, Турция
Петр Степанович Пойта	д-ртехн. наук, профессор, Беларусь
Райхани	PhD, Индонезия
Селами Федакар	Phd, профессор , Турция
Сийка Чавдарова-Костова	PhD, Республика Болгария
Скоробогатова Наталья Владимировна	кандидат психологических наук, доцент, Россия
Сулайманова Рахат Токтогуловна	PhD, профессор,Кыргызстан
Ткаченко И.М.	Доктор физико-математических наук, профессор, Испания
Торткулбаева Турсынай Абдигазиевна	PhD, доцент, Каракалпакстан
Угур Бозкурт	PhD, Турция
Файкус Мартин	PhD, Чехия
Филютина Т.Н.	Кандидат педагогических наук, профессор, Россия
Хелена Хнилицова	Phd, доцент, Чехия
Элдер Тейшейра Гомиш	PhD,профессор, Португалия
Энвер Капаган	PhD, Турция
Юлия Георгиевна Дончева	PhD, Русенского университета имени Ангел Кънычев
А.А. Кабдушев	PhD, Dulaty University
А.А. Сагындыков	д-р техн.наук, профессор, Dulaty University
А.Б. Бекенова	канд.юр.наук, доцент, Dulaty University
А.Б. Мынбаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
А.К. Кудабаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
А.О. Жатканбаева	PhD, доцент, Dulaty University
Б.Ж. Унайбаев	д-р техн.наук,профессор, Экибастуз
Г.А. Туякбаев	канд.,фил.наук, Университет Коркыт ата
Г.Б. Джумабекова	PhD, доцент, Dulaty University
Г.Б. Исабекова	PhD, Dulaty University
З.Т. Абдукаримова	канд.юр.наук, доцент, Dulaty University
И.С. Бровко	д-р техн.наук, профессор, Ауезов Университет
Л.Н. Есмаханова	PhD, Dulaty University
М.Б. Муратбеков	д-р физ-мат.наук, профессор, Dulaty University
Н.А. Бейсен	канд.физ.-мат.наук, ассоц. профессор, Dulaty University
Р.С.Турысбек	д-р фил.наук, профессор, ЕНУ им. Л.Н.Гумилева
С.К. Иманбердиева	д-р фил.наук, Сейфуллинский университет
С.О. Кулбарак	д-р фил.наук, профессор, Dulaty University
С.Т. Дуйсенбаева	канд.техн.наук, доцент, Dulaty University
С.У. Бакторазов	канд.ист.наук, профессор, Dulaty University
Ш.Т. Турдалиева	канд.псих.наук, доцент,Dulaty University

МАЗМҰНЫ • CONTENTS • СОДЕРЖАНИЕ

ФИЛОЛОГИЯ • PHILOLOGICAL • ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ҒЫЛЫМДАРЫ • SCIENCES • НАУКИ

Әбдіқадырова Т.Р., Ж.Жанатбекқызы	
Көркем шығармалардағы психологизмнің көрінісі.....	8
Искакова Ж.М., Демесинова Л.М.	
Урбанистік әдебиет және оның зерттелуі.....	18
Мукашева А.М., Молдабаева А.А.	
Алаш ақындары поэзиясындағы лирикалық қаһарман.....	26
Шоқай М.Т., Тұрысбек Р.С.	
«Бопай ханым» тарихи романындағы хан Әбілқайыр бейнесі.....	34
Nurzhanova A.R., Gribenyuk M.A.	
Comparative analysis of the linguistic and interactional features of English learning websites.....	44
Fedakar S.	
The reverse impact of the «Socialist realism» method in creating a hero's personality and modern kazakh novel.....	54

ПЕДАГОГИКА • PEDAGOGICAL • ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ҒЫЛЫМДАРЫ • SCIENCES • НАУКИ

Мордвинцева И.Ю., М.А.Пайзиева	
Влияние специализированных центров на социальное взаимодействие детей с аутизмом.....	62
Abdulayeva A.	
The role of lesson planning and design in the learning process.....	67
Джумаев М.И., Джумаева М.М.	
Алгоритм – методическая подготовка будущих учителей начальных классов в обучении начальному естествознанию.....	75
Бекнұрманов Н.С., Темірбай Н.М.	
Жалпы білім беретін мектеп оқушыларының қозғалыс белсенділігін зерттеу.....	82

ӘЛЕУМЕТТІК- • СОЦИАЛЬНО- • SOCIAL SCIENCES ГУМАНИТАРЛЫҚ • ГУМАНИТАРНЫЕ • AND ҒЫЛЫМДАРЫ • НАУКИ • HUMANITIES

Аккулева А.Е.	
Цифрлық революция дәуіріндегі философия.....	91
Кульбаева Д.Д., Куандыкова Э.Д., Мусабекова Г.К.	
Қоғамның саяси-идеологиялық үдерісін философиялық талдау.....	98
Калыгулова Ж.А.	
История становления системы здравоохранения в семиреченской области с 1867-по 1917гг.....	109
Халымбетова А.А., Калыгулова Ж.А.	
Историография борьбы казахского народа с джунгарским нашествием (XVII-XVIII вв.).....	120
Кобесова А.С.	
Ортағасырлық Ақтөбе (Баласағұн) қаласы аумағындағы жүргізілген археологиялық зерттеу жұмыстарының маңызы.....	130
Серікбаев Н.	

Күзембай Байбосыновтың өлкетану бағытындағы елеулі еңбектері, ғалымның хаты өшпейді.....	137
Иманбекова Г.М.	
Қоғамның әлеуметтік-саяси құрылымын анықтаудың әдіснамалық негізі ретінде саяси бірегейлік тұжырымдамасының маңызы.....	145
Таирова Б.Л.	
Құндылықтар мәселесін зерттеудің философиялық мәні.....	153

**ПСИХОЛОГИЯ   ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ   PSYCHOLOGICAL
 ҒЫЛЫМДАРЫ   НАУКИ   SCIENCES**

Көшербаева А.Н., Алпысбай Л.А.	
Болашақ педагогтарды кәсіби даярлауда сапалық дағдыларын дамытудың психологиялық тиімділігі.	160
Кенжебаева А.Т., Искакова Д.А.	
Когнитивный неассоцианизм: роль отрицательных эмоций.....	168
Katkov A.	
Phenomenon of quality of human mental health.....	178
Ospanbayeva M.P., Oralymbetova G.U., Tileubayeva M.S.	
Study of interpersonal conflict resolution within psychological attitude theory.....	185

**ЭКОНОМИКАЛЫҚ-   ЭКОНОМИКО-   ECONOMICS AND
 ЭКОЛОГИЯЛЫҚ   ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ   ENVIRONMENTAL
 ҒЫЛЫМДАР   НАУКИ   SCIENCES**

Бигельдиева З.А.	
Лизинг как финансовый инструмент развития экономики Казахстана.....	193
Altayeva G.S.	
The current state and prospects for the development of small business in Kazakhstan.....	202
Ulusoy S.	
The use of Augmented Reality (AR) and Virtual Reality (VR) in Tourism Marketing.....	212
Орынбаева У.А., Бапанов А.А	
Қонақ үй қызметінің бизнес - процестерін модельдеу.....	226

**ЖАРАТЫЛЫСТАНУ   ЕСТЕСТВЕННЫЕ   NATURAL
 ҒЫЛЫМДАРЫ   НАУКИ   SCIENCES**

Сағындықов Б.,	
Бірөлшемді консервативті жүйені зерттеу әдісі.....	233
Бижигитов Т., Мадалиева Э.	
Биологиялық сүт өнімдерін серпімді толқындармен зерттеу.....	241
Садықова М.Б.	
Балық дернәсілдерін өсіру үшін оңтайлы қорек ресурсы ретінде артемияларды өндіру.....	246
Түлеков М.Т., Арыстан Д.Д.	
Актуальность подземного отвалообразования в условиях Акбакайского месторождения (НТС-2, Восточный Акбакай)	255
Чанбаева А.И., Толқынбаева	
Ішкі санат бойынша мінсіз бейнелеулер.....	263
Жұмабаев М.Ж., Шырақбаев А.Б.	
Цилиндрическая оболочка с наполнителем.....	268